

Äldre- och omsorgsnämnden

KALLELSE

Kallelse till sammanträde

Organ Äldre- och omsorgsnämnden

Plats Fredsgatan 23, Stora konferensen

Tid Torsdagen den 16 maj 2024 kl. 13.00

Nr	Ärende	Dnr	Sida
1	ÄON & KR - Gemensamma sammanträde om Fondutdelning 2024, bilaga tillkommer senare		
2	Val av protokolljusterare		
3	Godkännande av föredragningslista		
4	Föredragning BPSD Äldreomsorgen, bilaga Föredragning av Sjuksköterska Louise Björ och Fysioterapeut Edvin Billman	2024/4	3 - 11
5	Information från verksamheten		
6	Föredragning av ärenden		
7	ÄON Ekonomirapport t o m april 2024, bilaga tillkommer senare Föredragning av Verksamhetscontroller Fredrik Miklaheim	2024/7	
8	ÄON Månadsuppföljning samt resultat- och aktivitetsuppföljning t o m april 2024, bilagor tillkommer senare Föredragning av Verksamhetscontroller Fredrik Miklaheim	2024/6	
9	Nämnduppdrag 2024-03-21 - Delrapport på arbetet med besparingar, bilaga Föredragning av Verksamhetschef Malin Johansson	2024/31	12 - 42
10	ÄON Statistikrapport - ej verkställda beslut, kvartal 4, 2024, bilaga Föredragning av Verksamhetschef Malin Johansson	2024/12	43 - 47
11	ÄON Statistikrapport synpunkter, klagomål och förslag tertial 1, 2024, bilaga Föredragning av Verksamhetschef Malin Johansson	2024/2	48 - 55
12	OPI-höjning 2024 enligt LOV, bilaga Föredragning av Verksamhetschef Malin Johansson	2024/131	56 - 58
13	Revidering av Äldreplanen, bilaga tillkommer senare Föredragning av Ordf. Camilla Runerås (S)		

- 13 Anmälningssärenden
- 14 Rapporter
- 15 Ärenden avgjorda med stöd av delegation
- 16 Övriga frågor

BPSD-registret

Bemötande och förhållningssätt för personer med demenssjukdom

Edvin Billman, Fysioterapeut.
Louise Björ, Sjuksköterska.
Certifierade utbildare i BPSD-registret

Vad är BPSD-registret?

BPSD

*Svenskt register för Beteendemässiga och
Psykiska Symptom vid Demens*

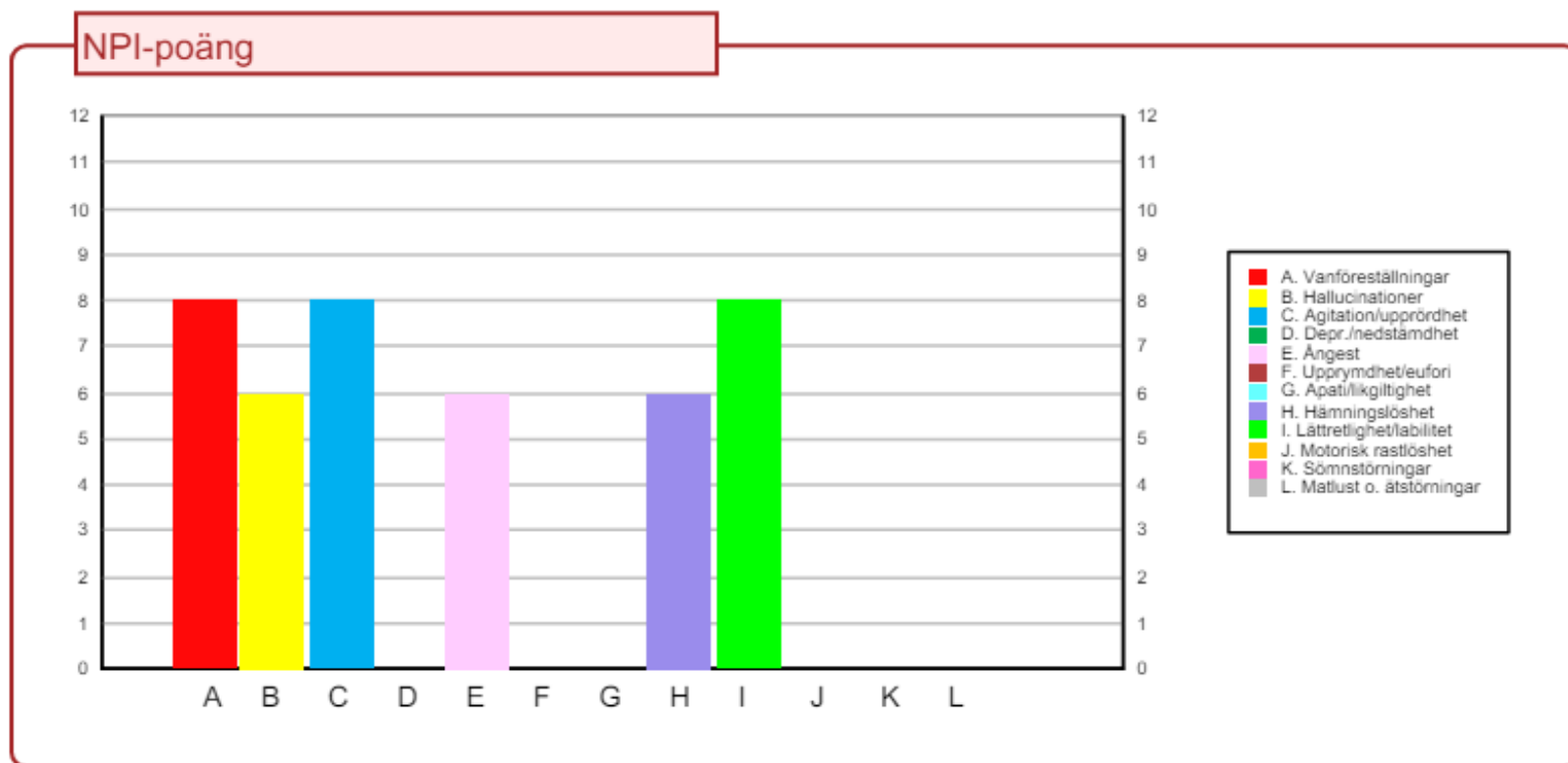
90 % av alla med demenssjukdom får någon gång BPSD.
Ofta varar dessa symtom i olika omfattning under minst 1,5 år.

Att använda BPSD-registret i verksamheten

- Observera symtom.
- Analysera tänkbara orsaker till symtomen.
- Upprätta individanpassad bemötande-/kommunikationsplan samt anpassade åtgärder.
- Följa upp med en ny observation osv.

Resultat efter en registrering

12 olika symtom observeras

Varför BPSD-registret?

Att arbeta med BPSD-registret ger personer med demenssjukdom:

- En bättre struktur med rutiner i vardagen.
- Minskad BPSD.
- Bevarad fysisk och psykisk funktion.
- Trygghet.
- En ökad livskvalitet.

Varför BPSD-registret?

Att arbeta med BPSD-registret leder till

- Bättre struktur i arbetet.
- En ökad personcentrerad vård.
- Möjlighet till förbättringar utifrån mätbara resultat, på individ-, enhets- och verksamhetsnivå.
- Förbättrad arbetsmiljö.
- Minskade kostnader.

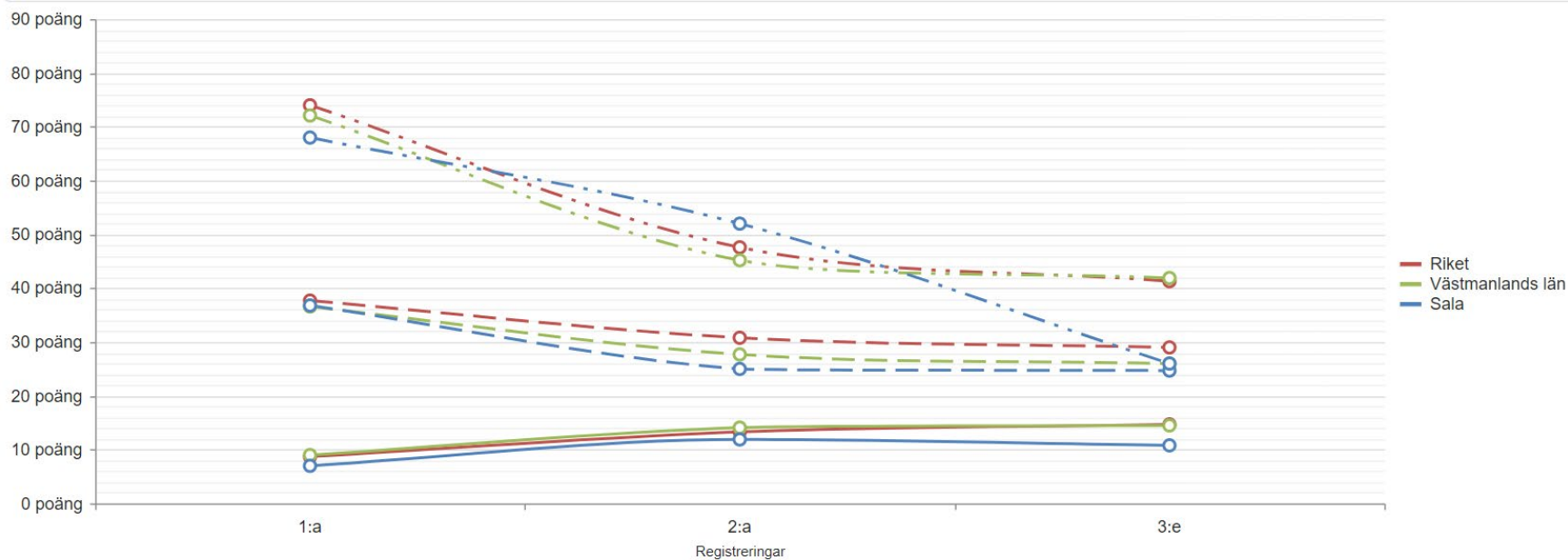
Kommunerna stod för 82 %, 2019, av den totala kostnaden i samhället för personer med demenssjukdom.

https://www.demenscentrum.se/sites/default/files//dokument/FORSKNING/demenssjukd_samhallskostn_2019.pdf

Jämförelse under de senaste 4 åren

Grafen visar medelvärdet för de personer med låg (<30), medel (30-60), hög (>60) NPi-poäng med tre första registreringar de senaste 4 åren.

Om underlaget understiger 5 personer för valt län/kommun/stadsdel visas ingen graf. Perioden År 2020 framåt.

senast uppdaterad: 2024-04-30

Hur ska dessa kunna mötas?

Fundera över ovanstående

Frågor?

Vård- och omsorgskontoret
Ingrid Strandman
Socialchef

Äldre- och omsorgsnämnden

MISSIV

Delrapport på arbetet med besparingar enligt nämndbeslut 2024-03-21

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Äldre- och omsorgsnämnden beslutade 2024-03-21 utifrån rapport om Äldreomsorgens kostnader att uppdra Vård- och omsorgskontoret att fler HSL-undersköterskor ska utbildas för att sänka kostnader för bemanningssjuksköterskor, att se över upphandling av skafferivaror och Centralförråd, att utreda möjlighet till matlådor från tillagningskök i Möklinta och Ransta, att fortsätta arbetet med HR för att sänka sjuktalet samt kraftigt minska anlitande av vikarier samt att hemställa till kommunstyrelsen om att korta tiden för iordningsställande av lokaler. En arbetsgrupp har arbetat vidare med de beslut som nämnden fattat. Utifrån arbetet har delrapport gällande arbetet med besparingar tagits fram.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Äldre- och omsorgsnämnden föreslås besluta,

att

Ingrid Strandman
Socialchef

Bilagor:

- 1 Delrapport på arbetet med besparingar enligt nämndbeslut
2024-03-21

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA NEJ

Landsbygdsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir svårare att bo på landsbygden? JA NEJ
- Att det blir fler jobb på landsbygden? JA NEJ
- Att det minskar tillgången till god service på landsbygden? JA NEJ

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Delrapport på arbetet med besparingar enligt nämndbeslut 2024-03-21

ÄLDRE- OCH OMSORGSNÄMNDEN

VERKSAMHETSDOKUMENT

Metadata om dokumentet

Dokumentnamn Delrapport på arbetet med besparingar enligt nämndbeslut 2024-03-21		Dokumenttyp Välj typ av dokument:	Omfattar [Omfattar]
Beslutsinstans Välj beslutsinstans:	Dokumentansvarig Välj dokumentansvarig:	Publicering Ledningssystem	

Beslutad/datum 1901-01-01	Översyn bör göras 1901-01-01	Klassificering 1.3.1.	Diarienummer [Diarienummer]
Relation [Relation]	Ersätter [Ersätter]		Författningssamling

INNEHÅLL

1 SAMMANFATTNING.....	3
2 INLEDNING.....	5
3 UTBILDA FLER HSL-UNDERSKÖTERS KOR FÖR ATT MINSKA KOSTNADEN FÖR BEMANNINGSSJUKSKÖTERS KOR	6
3.1 HSL- undersköterska	6
4 UPPHANDLING SKAFFERIAVTAL.....	8
4.1 Jämförelse av priser	8
5 KOMMUNENS CENTRALFÖRRÅD	10
5.2 Undersökning om varifrån verksamheterna beställer förrådsvaror.....	10
5.3 Jämförelse av priser	11
5.4 Utredning kring Centralförrådet	13
6 MATLÅDOR FRÅN TILLAGNINGSKÖK RANSTA OCH MÖKLINTA	15
6.2 Svar på motion om att tillaga matlådor till Hemtjänsten i Möklinta och Ransta	15
6.2.2 Hemtjänstens reflektion över Måltidsenhetens Motion.....	16
7 ARBETE MED ATT SÄNKA SJUKFRÅNVARO OCH MINSKA ANLITANDE AV VIKARIER	17
7.1 Arbete med sjukfrånvaro	17
7.2 Minska anlitage av vikarier	18
7.3 Utfall sjukfrånvaro och vikariekostnader	19
8 KORTA TIDERNÄ FÖR IORDNINGSTÄLLANDE AV LOKALER FÖR ÄONS VERKSAMHETER	22
8.1 Bostadsanpassning	22
8.2 Korta tiden för iordningsstÄllande av lokaler för ÄONS verksamheter.....	23

FIGURFÖRTECKNING

Figur 1 Prisjämförelse Skafferiavtalet och ICA i Sala. Priser exkl. moms.....	9
Figur 2 Prisjämförelse Centralförrådet och OneMed. Priser exkl. moms.....	12
Figur 3 Sjuktal för Vård- och omsorgskontoret januari till mars 2023 samt 2024, jämförelse fördelat på total, långtidssjukskrivning samt korttidssjukskrivning	19
Figur 4 Kostnader timvikarier inom Äldre- och omsorgsnämndens verksamhetsområde	20
Figur 5 Utfall personalkostnader. GR1 avser tillsvidareanställda, GR 2 avser timanställda	20
Figur 6 Sjuklönekostnad 2021–2022, tom december 2022 ingår IFO	21
Figur 7 Övertidskostnader 2023 samt 2024 Äldre- och omsorgsnämnden.....	21

1 SAMMANFATTNING

Äldre- och omsorgsnämnden beslutade den 14 december 2023 att uppdra till Socialchef att genomföra fördjupad analys av kostnader utifrån *Äldreomsorgens kostnader bilaga KS.166*. I uppdraget ingick att lämna förslag på strukturförändringar inom egen verksamhet för att uppnå nettokostnadsminskning, lämna förslag på åtgärder relaterade till andra kontor samt att se över externa kostnader. Socialchef tillsatte en arbetsgrupp som gemensamt genomfört analyser och tagit fram ett underlag. Utifrån slutrapporten beslutade Äldre- och omsorgsnämnden att godkänna rapporten samt att fler HSL-undersköterskor ska utbildas för att sänka kostnader för bemanningssjuksköterskor, att se över upphandling av skafferivaror och Centralförråd, att utreda möjlighet till matlådor från tillagningskök i Möklinta och Ransta, att fortsätta arbetet med HR för att sänka sjuktalet samt kraftigt minska anlitande av vikarier samt att hemställa till kommunstyrelsen om att korta tiden för iordningsställande av lokaler.

Arbetsgruppen har bland annat haft kontakt med Tekniska kontoret, Samhällsbyggnadskontoret, Måltidsenheten och Upphandlingsenheten för att arbeta vidare med uppdraget. Följande har i arbetet framkommit:

- ✓ Sedan 2021 finns fyra HSL-undersköterskor¹ som har bidragit och bidrar till att minska kostnaden för bemanningssjuksköterskor. Kompetensökningen fortsätter med tanke att utbilda undersköterskor i verksamheten på särskilt boende och hemtjänsten samt för att höja kompetensen i undersköterskegruppen. Arbetet kommer succesivt fortsätta för att utveckla fler undersköterskor i den takt som är möjlig för att samtidigt behålla hög kvalitet i utfört arbete.
- ✓ De avtal vi idag har för *Skafferiavtal* är bundet till år 2027. I dagsläget finns ingen möjlighet att inhandla varor som finns med i *Skafferiavtalet* utanför avtalet.
- ✓ En djupare utredning gällande Centralförrådet fortsätter för att se möjliga lösningar och samtidigt säkerställa att ett fungerande beredskapslager finns.
- ✓ Måltidsenheten har svarat att de inte har möjlighet att göra matlådor till hemtjänsten i tillagningsköken i Ransta och Möklinta.

---

¹ HSL står för Hälso- och Sjukvårdslagen, benämningen utgår från att HSL-undersköterskorna är en del av Hälso- och sjukvårdsorganisationen inom Vård- och omsorgskontoret.

- ✓ Arbete med HR för att minska sjuktagen fortlöper. HR deltar på verksamheternas APT och stöttar enhetscheferna i arbetet med både korttids- och långtidssjukskrivningar.
- ✓ För att kraftigt minska vikarieanvändandet så tillsätts inte vikarier vid medarbetares frånvaro där så är möjligt i verksamheterna. Arbetet har pågått sedan januari på uppdrag av Socialchef.
- ✓ Boendeanpassningen tar ibland lång tid och kan innebära kostnader. Enhetschefen för Rehabteamet har tittat närmare på frågan. Dels behöver VoO arbeta med samverkan, dels har dialog förts med Salabostäder för en snabbare process hos dem. Efter kontakt med kommunjurist har det framkommit att det kan finnas möjlighet till ändrade arbetsätt med förenklad handläggning för att ytterligare påskynda processen. För att ändringar av arbetsätt ska kunna ske behövs ytterligare utredning samt beslut fattas av Bygg- och miljönämnden gällande riktlinje för bostadsanpassningsbidrag.
- ✓ I samråd med Tekniska kontoret upprättas en servicedeklaration. Vid flytt från särskilt boende och behov av ytskikts renovering ska det ske inom två veckor. Vid större ingrepp så som exempelvis omfattande våtrumsrenoveringar är åtgärdstiden fyra till åtta veckor. Från 1 juni 2024 ändras uppsägningstiden för SÄBO:s lägenheter från en månad till två veckor.

2 INLEDNING

Äldre- och omsorgsnämnden beslutade den 14 december 2023 att uppdra till Socialchef att genomföra fördjupad analys av kostnader utifrån *Äldreomsorgens kostnader bilaga KS.166*. I uppdraget ingick att lämna förslag på strukturförändringar inom egen verksamhet för att uppnå nettokostnadsminskning, lämna förslag på åtgärder relaterade till andra kontor samt att se över externa kostnader. Socialchef tillsatte en arbetsgrupp som gemensamt genomfört analyser och tagit fram ett underlag. En delrapport har lämnats på Äldre- och omsorgsnämndens sammanträde den 22 februari 2024 och en slutrapport den 21 mars 2024.

Utifrån slutrapporten beslutade Äldre- och omsorgsnämnden att godkänna rapporten samt

- ✓ att utbilda fler HSL-undersköterskor för att minska kostnaden för bemanningssjuksköterskor
- ✓ att se över upphandlingen av varor (det så kallade skafferiavtalet)
- ✓ att utreda om det är möjligt att upphandla leverantör av produkter till lägre pris i stället för att inhandla produkter från kommunens Centralförråd
- ✓ att utreda möjligheten att erbjuda matlådor till hemtjänsten från kommunens tillagningskök i Möklinta och Ransta
- ✓ att fortsätta arbetet tillsammans med HR för att minska sjukfrånvaron
- ✓ att se över arbets sättet för att kraftigt minska anlita det av vikarier inom SÄBO och hemtjänst
- ✓ att hemställa till kommunstyrelsen om att säkerställa att kraftigt korta tiden för iordningställande av lokaler för ÄONs verksamheter då det idag medför extra omkostnader, detta genomförs tillsammans med Fastighetsenheten.

Arbetsgruppen har arbetat vidare med de beslut som nämnden fattat. Arbetet delredovisas på Äldre- och omsorgsnämnden 16 maj 2024.

3 UTBILDA FLER HSL-UNDERSKÖTERS KOR FÖR ATT MINSKA KOSTNADEN FÖR BEMANNINGSSJUKSKÖTERS KOR

För att avlasta sjuksköterskorna, säkerställa att bemanning finns inom egen verksamhet samt ge undersköterskor möjlighet till utveckling finns behovet av att utbilda HSL-undersköterskor. Det innebär att vi kan fortsätta utföra arbetet samt minska antalet inhyrda sjuksköterskor då avlastning via kompetenta undersköterskor finns.

Äldre- och omsorgsnämnden beslutade på nämnd 21 mars 2024 att det ska utbildas fler HSL-undersköterskor för att minska kostnaden för bemanningssjuksköterskor.

Att alla yrkesgrupper arbetar utifrån sin utbildning och kompetens är en framgångsfaktor för att möta den brist vi redan är i för legitimerad personal. Att använda HSL-undersköterskor går också i linje med den Kompetensstege som tagits fram på Vård- och omsorgskontoret som ger undersköterskor som vill möjlighet att utveckla sina kompetenser inom kommunens verksamheter.

3.1 HSL- undersköterska

HSL-undersköterskor är medarbetare med särskild kompetens, specifikt uppdragsområde eller specialistuppdrag. HSL står för att undersköterskan är placerad inom HSL-organisationen på Vård- och omsorgskontoret. De flesta uppgifterna som sjuksköterskan utför inom kommunal hälso- och sjukvård får delegeras enligt lag så länge det är patientsäkert. Det är vissa medicinska bedömningar och delar i läkemedelshanteringen som inte får delegeras. Sedan sommaren 2021 arbetar fyra HSL-undersköterskor i sjuksköterskegruppen via statliga medel från Nära vård. Under projektet har mycket fokus legat på provtagningar, såromläggningar även komplexa sådana samt katetersättningar. Utöver dessa patientnära uppgifter så åker de också med prover, utför apoteksärenden, beställer material och dokumenterar mätvärden som registrerats i Appva², arbetsuppgifter som sjuksköterskorna tidigare utfört. HSL-undersköterskorna kan även inneha fler patientbundna delegeringar än övriga undersköterskor i kommunen då sjuksköterskorna upplever det som enklare att ha en tät dialog och avstämning och på så sätt behålla en hög kvalitet i vården. HSL-undersköterskorna har inga andra delegeringar än vad övrig omsorgspersonal kan få i nuläget. Diskussioner kring vad mer dessa undersköterskor skulle kunna få delegering pågår med medicinskt ansvarig

---

² Appva är ett system för digital signering av delegerade insatser.

sjuksköterska, MAS. Undersköterskorna har hittills enbart jobbat dagtid måndag till fredag då det gjorts en bedömning att de kan hjälpa sjuksköterskorna på bästa sätt under den tiden. I nuläget ser vi även möjlighet och behov av att använda HSL-undersköterskorna jourtid. HSL-undersköterskan kan utbilda, informera och handleda kollegor och driver utvecklingsarbete inom specifika uppdragsområden. HSL-undersköterskan kan utöver arbetet som undersköterska arbeta med särskilt uppdrag med definierat omvårdnadsansvar, brukargrupper och eller utvecklingsområde.

Socialchef gav i januari 2024 uppdrag att förstärka arbetet med att kompetensutveckla fler undersköterskor i arbetet vi beskriver ovan.

Undersköterskor i befintlig organisation SÄBO och HTJ organisation

- ✓ Undersköterska i varje hemtjänstteam får utbildning av sjuksköterskor för att kunna ges exempelvis specifika delegeringar och andra hälso-och sjukvårdsinsatser.
- ✓ Specifika undersköterskor på varje SÄBO får utbildning av sjuksköterskorna för att öka hälso- och sjukvårdskompetens som säkerhetsställer en hög patientsäkerhet och avlastar sjuksköterskorna i sitt dagliga arbete.

Undersköterskor i HSL – organisationen

- ✓ Som HSL-undersköterska inom hälso- och sjukvårdsorganisationen handlar en stor del av arbetet om att avlasta legitimerad personal i det dagliga arbetet genom att utföra HSL-insatser hos patienter självständigt och eller i samarbete med legitimerad personal. Det kan vara arbetsuppgifter som inte kräver en legitimerad sjuksköterska för att utföras eller arbetsuppgifter som kan delegeras från legitimerad sjuksköterska.
- ✓ Sjuksköterskorna får avlastning i arbetet och undersköterskorna får använda större del av sin kompetens än tidigare.

Kompetenshöjningen som startat för undersköterskor kommer succesivt fortsätta för att utveckla fler undersköterskor i den takt som är möjlig för att samtidigt behålla hög kvalitet i utfört arbete.

4 UPPHANDLING SKAFFERIAVTAL

Utifrån Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, ska myndigheter i behov av varor, tjänster eller byggtreprenad upphandla om tjänsterna. Upphandlingsenheten har kunniga upphandlare och har till uppdrag att stödja kontoren i frågor gällande upphandling och inköp. Vård- och omsorgskontoret är beroende av att få till bra upphandlingar med hjälp av Upphandlingsenheten.

Från och med den 14 april 2023 till och med den 13 april 2027 har Sala kommun tecknat ett *Skafferiavtal*. Syftet med avtalet är att tillgodose Sala kommuns enheters behov av mindre inköp av livsmedel. I det upphandlade avtalet transporteras beställningen till respektive verksamhet. Om beställningarna som görs överstiger 400 kronor tas ingen kostnad för leverans ut, understiger beställningen 400 kronor tas en leveranskostnad om 200 kronor ut.

Arbetsgruppen har haft möte med Upphandlingsenheten för att få mer information kring det så kallade *Skafferiavtalet*. I dagsläget finns ingen möjlighet att inhandla de varor som finns med i *Skafferiavtalet* utanför avtalet. Om vi handlar varor som finns i avtal från annan leverantör kan leverantören av *Skafferiavtalet* stämma Sala kommun för avtalsbrott som i sin tur kan leda till att kommunen får betala skadestånd. Avtalet är möjligt att säga upp efter 18 månader, då med sex månaders uppsägningstid. Dock bör ett underlag för vad som ska upphandlas i stället för nuvarande vara klart innan man säger upp befintliga avtal.

4.1 Jämförelse av priser

För att se hur mycket dyrare *Skafferiavtalet* är jämfört med att handla på ICA har en prisjämförelse av vanliga skafferiavaror tagits fram. I jämförelsen ingår 24 olika varor varav två varor inte fanns jämförbara hos leverantörerna. Av de 22 varorna som gick att jämföra så var 14 varor billigare på ICA och 8 varor billigare i *Skafferiavtalet*. I snitt var de 14 varorna som var billigare på ICA cirka 30 % billigare än i *Skafferiavtalet*. De 8 varorna som var billigare i *Skafferiavtalet* var i snitt cirka 16 % billigare än på ICA. Det innebär att *Skafferiavtalet* är cirka 15 % dyrare.

Vid beställning från *Skafferiavtalet* ingår leverans till verksamheten. Om vi i stället skulle handla från till exempel ICA så behöver i dagsläget en medarbetare hämta matvarorna vid butik och köra dem till verksamheten. Det i sig blir en kostnad för medarbetarens lön samt transport.

	Mälardalens frukt och grönt/Skafferiavtalet	ICA	Mälardalens frukt och grönt vs ICA
Bregott Normal saltat 500 g	55,47	47,324	16%
Smör Normal saltat	66,67	59,82	10%
Bröd Limpa Pågen 900 g	34,92	32,95	6%
Bröd grovt Pågen Gott gräddat 550 g	26,98	27,59	-2%
Rostabröd Pågen Jättefranska 1,1 kg	41,44	32,05	23%
Hårdbrod Leksands knäcke 830 g	49,56	38,3	23%
Bryggkaffe - Gevalia Mellanrost 500 g	Finns ej.	51,79	
Bryggkaffe Löfbergs 500 g	54	44,55	17%
Te - Earl Grey 25 st.	26,9	33,84	-21%
Te - Lipton 100 st.	113,71	41,87	63%
Ägg Byjns gårdar 10 st.	27,16	32,95	-18%
Ost - färdigskivad /kg	145,33	219,64	-34%
Rökt skinka smörgåspålägg /kg	160	240,18	-33%
Vetemjöl 2 kg	51,12	19,55	62%
Jäst	4,97	3,48	30%
Strösocker 2 kg	20,26	24,02	-16%
Röd mjölk laktosfri /l	21,93	14,22	35%
Röd mjölk	11,86	12,41	-5%
Salt	13,8	12,41	10%
Saft	21,85	8,84	60%
Drickaback - 20 st. glasflaskor, Loka	109	Finns ej i back. 13 st. i plast 45,54 kr	
Paprika /kg	76,5	61,61	20%
Gurka /kg	64,5	65,18	-1%
Apelsinjuice /l	41,59	22,77	45%

Figur 1 Prisjämförelse Skafferiavtalet och ICA i Sala. Priser exkl. moms

5 KOMMUNENS CENTRALFÖRRÅD

Inköp av varor och material så som till exempel diskmedel, toalettpapper och tvål till verksamheterna ska ske via Centralförrådet inom Tekniska kontoret. I många fall blir varorna dyrare än om de beställs via andra leverantörer då Centralförrådet gör ett påslag på priset med 30 % för att täcka kostnader i sin verksamhet. Utifrån uppdraget från Äldre- och omsorgsnämnden utreder vi om det är möjligt att upphandla leverantör av produkter till lägre pris i stället för att inhandla produkter från kommunens Centralförråd.

Utöver Centralförrådet har Sala kommun upphandlat leverantörer så att det går att beställa förrådsvaror från OneMed och Lyreco. Lyreco tillhandahåller endast kontorsmaterial, ergonomiska tillbehör och kopieringspapper enligt upphandlat avtal. Kuvert beställs alltid från Centralförrådet då de har Sala-loggan och streckkoder som används för frankering. Varken Centralförrådet eller OneMed tar betalt för transport och frakt av förrådsvaror.

Centralförrådet ska enligt överenskommelse tillhandahålla ett beredskapslager med två till tre månaders lager med bland annat handskar, munskydd, visir, andningsmask samt plastförkläden.

5.2 Undersökning om varifrån verksamheterna beställer förrådsvaror

Det har gjorts en mindre undersökning om var verksamheterna beställer sina förrådsvaror och varför de beställer där. Två frågor har skickats ut till samordnare och enhetskoordinatorer inom Hemtjänsten, SÄBO samt FO.

Fråga 1: Varifrån beställer ni era förrådsvaror? (Avser till exempel toalettpapper, pappershanddukar, engångshandskar, munskydd, tvål, handsprit, rengöringsmedel etcetera). Om ni beställer från olika ställen hur stor del, i procent, uppskattar ni att ni beställer från varje ställe?

En sammanställning av svaren visar att 90 % av verksamheterna som svarat beställer från Centralförrådet. 10% beställer från OneMed och det är främst verksamheter inom SÄBO som beställer därifrån.

Fråga 2: Varför beställer ni därifrån? (Svara gärna utifrån utbud, kvalitet, kostnad och service/leverans).

Varför beställer verksamheterna från Centralförrådet?

- ✓ de har fått information om att de ska göra det
- ✓ snabb leverans
- ✓ bra bemötande

- ✓ lagom stort utbud
- ✓ lätt och tydlig beställningssida
- ✓ restnoterade varor kommer inom några dagar
- ✓ inga krångliga fakturor
- ✓ lätta att ringa vid behov
- ✓ finns ofta prisvärda varor
- ✓ man kan åka dit personligen om man behöver en vara snabbt

Nackdelen med Centralförrådet, enligt verksamheterna, är att de har ett begränsat utbud och håller högre priser.

Varför beställer verksamheterna från OneMed?

- ✓ priserna är lägre
- ✓ snabb leverans
- ✓ bredare utbud
- ✓ smidigt att beställa allt genom Proceedo
- ✓ bra service om man saknar något i utbudet

Nackdelen med OneMed, enligt verksamheterna, är att väntetiden på leveransen kan bli lång och ibland flyttas leveransdatumet fram. Beställda varor kan också delas i flera leveranser vilket innebär att det kan vara svårt att ha koll på varor.

5.3 Jämförelse av priser

Ett urval av 29 produkter som vanligen beställs av verksamheterna och Centralförrådet tillhandahåller har jämförts i pris för samma produkt på OneMed Sverige AB. Se prisjämförelsen nedan.

Jämförelsen visar att, med några undantag, så har OneMed lägre priser på samma produkter som tillhandahålls av Centralförrådet. Baserat på de 20 produkter med gröna siffror blir snittpriset ca 26 % lägre. Störst skillnad är det på toalettpapper. OneMed har dock några produkter som håller betydligt högre priser än Centralförrådet, till exempel maskindisktabletter, automat-tvål Gojo och rondskålar.

De gröna siffrorna visar hur många procent billigare produkten är på OneMed. De röda siffrorna visar hur många procent dyrare produkten är på OneMed.

Produkt	Centralförrådet	OneMed	OneMed vs Centralförrådet
Toalettpapper 6st/förpackning	41,21	21,71	-47%
Pappershanddukar/förpackning	14,79	10,74	-27%
Hushållspapper 4 förpackningar	30,24	23,38	-23%
Torky liten 1 st.	18,51	14,31	-23%
Torky stor 1 st.	41,41	42,97	4%
Maskindisk, SUN, tabletter	149,40	238,00	59%
Handdiskmedel, M&Ren	25,20	33,68	34%
Tvättmedel 8,55 kg	292,34	204,64	-30%
Sköljmedel Selefe 2 l, oparfymerad	40,35	30,06	-26%
Rengöringsmedel, Exotoll 1 l	24,43	17,10	-30%
Ytdesinfektion, DAX 75+ med tensid, 1 l	30,29	25,03	-17%
Handsprit, pump 150 ml	13,06	22,35	71%
Automathandsprit Purell, refill	218,57	224,19	3%
Pumptvål 600 ml	16,21	12,08	-25%
Automattvål Gojo 700 ml	173,83	308,00	77%
Disktrasor 10/förpackning	25,81	18,76	-27%
Servetter 600 st.	35,36	33,00	-7%
Rengöringssvamp vit 10 st.	10,14	19,19	89%
Soppåsar rulle, 30 l, 100 st.	18,86	14,05	-26%
Handkräm 100 ml	22,36	16,66	-25%
Kräkpåse 50 st.	176,97	123,88	-30%
Rondskål 300/förpackning	167,44	258,99	55%
Förkläden 30 st.	52,55	39,15	-25%
Skyddsrock 25st/förpackning	116,11	86,50	-26%
Skoskydd 100 st.	27,86	19,50	-30%
Visir 10 st.	19,79	15,53	-22%
Engångshandskar, nitril, limegrön 150 st.	94,11	65,88	-30%
Munskydd vita 50 st.	38,00	26,68	-30%
Munskydd blå 50 st.	x	68,01	

X = produkten finns inte att beställa

Figur 2 Prisjämförelse Centralförrådet och OneMed. Priser exkl. moms

5.4 Utredning kring Centralförrådet

Särskilt boende, SÄBO, har tidigare beställt stora delar av hygienartiklar och förbrukningsmaterial från Centralförrådet månatligen. Personliga artiklar beställdes och enskild fakturering av varorna till varje boende genomfördes. I somras deklarerades att Centralförrådet inte längre hade möjlighet att fakturera enskilda boende för tillhandahållande av förbrukningsmaterial. SÄBO fick då ändra arbetssätt för att säkerhetsställa att tillhandahålla hygien och förbrukningsartiklar till boende på SÄBO. SÄBO fick då göra sina beställningar till boende från andra leverantörer.

Centralförrådet ska också enligt överenskommelse tillhandahålla ett beredskapslager med skyddsutrustning som ska räcka tre månader vid utbrott av smitta eller annan händelse. Vård- och omsorgskontoret behöver säkerhetsställa att ett beredskapslager finns, både utifrån patientsäkerheten och personalens arbetsmiljö. Personlig skyddsutrustning är sådan utrustning som förhindrar att personal blir smittad. Enligt förordning (EU) 2016/425 måste personlig skyddsutrustning vara CE-märkt för att få användas som skydd för personalen.

I Arbetsmiljöverkets föreskrifter om smittrisker (AFS 2018:4) finns krav på att personlig skyddsutrustning ska användas om det finns risk för att arbetstagaren utsätts för kroppsvätskor och vid risk för allvarlig luftburen smitta. Valet av skyddsutrustning beror bland annat på hur viruset kan smitta, vilka konsekvenserna kan bli för arbetstagaren vid smitta av viruset, vilka arbetsmoment som ska utföras och under hur lång tid arbetstagaren riskerar att utsättas för viruset.

Exempel på personlig skyddsutrustning

- ✓ Visir/ansiktsskydd
- ✓ Andningsskydd/filtrerande halvmasker (FFP2 eller FFP3)
- ✓ Ögonskydd (skyddsglasögon och eller korgglasögon)
- ✓ Skyddskläder (skyddsförkläden och engångsoveraller)
- ✓ Skyddshandskar (engångshandskar och eller återanvändningsbara)

I Hälso- och sjukvårdslagens allmänna bestämmelser, som gäller för både regioner och kommuner, anges att hälso- och sjukvårdsverksamhet ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Detta innebär bland annat att vården ska vara av god kvalitet med en god hygienisk standard. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet, ska finnas den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges. Rimligtvis krävs att det finns tillgång till personlig skyddsutrustning om det finns risk för smittspridning.

Kommuner är arbetsgivare och omfattas av Arbetsmiljölagens bestämmelser. I Arbetsmiljölagens bestämmelser om arbetsplatsens beskaffenhet anges att personlig skyddsutrustning ska användas om ett betryggande skydd mot ohälsa eller olycksfall inte nås på annat sätt. Arbetsgivaren ska förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa eller olycksfall. I det förebyggande arbetet ska arbetsgivaren systematiskt planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att arbetsmiljön uppfyller föreskrivna krav på en god arbetsmiljö.

Utifrån ovanstående behöver en djupare utredning fortsätta gällande Centralförrådet samt säkerställa ett fungerande beredskapslager finns.

6 MATLÅDOR FRÅN TILLAGNINGSKÖK RANSTA OCH MÖKLINTA

För mottagare inom Hemtjänsten som har hjälp med att få matlådor hemkörda på landsbygden finns en ökad kostnad för arbetstimmar. En medarbetare åker från centrala Sala, hämtar upp matlådorna i tillagningskök och kör dem sedan ut till mottagare. Ransta och Möklinta har tillagningskök som lagar mat till skolorna. Att hämta matlådor i landsortsköken i stället för i centrala Sala skulle innebära en besparing om cirka två arbetstimmar per vecka för Ransta och 8,5 arbetstimmar per vecka för Möklinta.

Äldre- och omsorgsnämnden beslutade på nämnd den 21 mars 2024 att möjligheten att erbjuda matlådor till hemtjänsten från kommunens tillagningskök i Möklinta och Ransta ska utredas. Verksamhetschef för Hemtjänsten har utifrån uppdraget haft kontakt med enhetschef för Kostenheten.

6.2 Svar på motion om att tillaga matlådor till Hemtjänsten i Möklinta och Ransta

Måltidsenheten har idag uppdraget att tillaga och servera måltider i förskola, skola och på äldreboenden. Måltidsenheten har idag inget formellt uppdrag att tillaga måltider inom hemtjänsten.

Enligt Livsmedelsverket bör måltider inom hemtjänsten grunda sig på framtagna riktlinjer (Nationella riktlinjer för måltider i äldreomsorgen, 2019). Riktlinjerna är framtagna av Livsmedelsverket i dialog med Socialstyrelsen och yrkesgrupper på området. Livsmedelsverket lyfter även vikten av att riktlinjerna kan behöva omfattas av ytterligare åtgärder och rekommendationer vid eventuella sjukdomar. Då är det i stället Socialstyrelsens rekommendationer för att förebygga och behandla undernäring som är aktuell. Enligt Socialstyrelsen (2011b) ska måltiderna vara näringsriktiga, varierade och anpassade efter äldres behov och önskemål.

När man blir äldre försämras immunförsvaret och många äldre är därför extra känsliga för matförgiftning. Målgruppen kräver kontroll av kritiska kontrollpunkter till exempel temperatur och tid för att maten ska vara säker att äta. Det kräver därför att köket har utrustning för nedkylning alternativt varmhållning.

Matlådor inom hemtjänsten är en stor och komplex verksamhet. Måltidernas näringsinnehåll skiljer sig från de krav som finns på skolmåltider. Vi ser även att det finns olika preferenser vad gäller menyplanering för skola och äldreomsorg. Inom Måltidsenheten har vi därför olika menyer för de olika verksamheterna där

äldreomsorgens meny även innehåller specialkost för personer med tugg- och svälj svårigheter.

Måltidsenheten ser inte att det finns förutsättningar att tillaga matlådor till hemtjänsten i Ransta och Möklinta. Att genomföra ett beslut om matlådor skulle innebära att vi inte kan leva upp till näringsriktiga måltider enligt Riktlinjer för måltider inom äldreomsorgen. Vi skulle inte heller kunna tillmötesgå de äldres behov och önskemål i menyn vilket sannolikt skulle innebära kritik på de matlådor vi levererar då de är anpassade efter skolelevernas preferenser.

Att genomföra beslut om matlådor i Möklinta och Ransta skulle även innebära att vi behöver köpa in utrustning i form av nedkylning alternativt värmeskåp. Som köken är byggda finns inte plats för nedkylningsskåp. Ett värmeskåp innebär en kostnad på ca 20 000kr. Att leverera varma matlådor ställer större krav på tid för tillagning och leverans (maten får varmhållas max 2 timmar) vilket kräver mer personal samma tid som tillagning och servering av måltider till skola och förskola. Det skulle därför innebära att vi skulle behöva anställa mer personal.

Både Möklinta och Ransta tillagar idag måltider till skola och förskola vi har ungefär ca 15–20% av barn och elever som är i behov av specialkost på grund av allergi eller anpassad meny på grund av matsvårigheter. Att utöver det anpassa måltider för äldre samt eventuella behov av konsistensanpassningar skulle inte vara genomförbart som köken ser ut idag.

6.2.2 HEMTJÄNSTENS REFLEKTION ÖVER MÅLTIDSENHETENS MOTION

Hemtjänsten i Sala kommun är inte organiserad för att klara av transport av varm mat, den typen av transporter kräver att matens temperatur kan säkerställas enligt gällande rekommendationer från Livsmedelsverket. Verksamheten skulle behöva köpa in värmelådor, termometrar och skapa rutiner för temperaturkontroller. Bilar som ska transportera maten behöver vara av gott hygieniskt skick. Utöver inköpen skulle verksamheten tappa sin flexibilitet eftersom rutterna skulle behöva styras utifrån matlådornas leveranser och tider, det skulle innebära ett ökat behov av medarbetare.

7 ARBETE MED ATT SÄNKA SJUKFRÅNVARO OCH MINSKA ANLITANDE AV VIKARIER

I redovisningen "Äldreomsorgens kostnader i Sala kommun" framkommer att sjuktagen på Vård- och omsorgskontoret i Sala kommun är hög. De höga sjuktagen inom äldreomsorgen innebär höga vikariekostnader. Om äldreomsorgens verksamheter skulle sänka sjukfrånvaron med 1 % skulle det innebära cirka 2,5 mnkr mindre i vikariekostnader per år. Äldre- och omsorgsnämnden beslutade på nämnd 21 mars 2024 att Vård- och omsorgskontoret ska fortsätta arbetet tillsammans med HR för att minska sjukfrånvaron samt se över arbetssätt för att kraftigt minska anlitandet av vikarier inom SÄBO och hemtjänst. Nedan redovisas det fortsatta arbetet med de beslutade åtgärderna.

7.1 Arbeta med sjukfrånvaro

I syfte att sänka sjuktagen har nya arbetssätt påbörjats på Vård- och omsorgskontoret under 2024. Utöver den redovisningen "Plan för minskning av sjuktagen" som gjordes till Äldre- och omsorgsnämnden den 15 juni 2023 så har alla verksamheter inom Äldre- och omsorgsnämnden infört:

- ✓ att HR medverkar vid arbetsplatsträffar, APT, på enheter som har hög sjukfrånvaro. HR går då igenom sjukfrånvaroprocessen. Det inkluderar förebyggande åtgärder och hur man kan tänka innan man blir sjuk, vad händer från sjukskrivning dag 1 och till dess man är tillbaka, upprepad korttidsfrånvaro och uppföljning efter sjukskrivning. Vidare pratar HR om att det är viktigt med öppen dialog med chef.
HR förtydligar vad som förväntas av den sjuka medarbetaren och vad chefen förväntas göra. Det informeras också om förstadagsintyg och omplaceringsutredning samt Försäkringskassans påverkan på arbetsgivare och medarbetare. Medarbetarna erbjuds vid tillfället att ställa frågor till HR.
- ✓ sedan hösten 2023 har vi förstärkt hur vi arbetar med rehab-processen. Bland annat att enhetschef har samtal med vid sjukfrånvarodag 1 och 3. Arbetssättet gäller för samtliga medarbetare och vikarier.
- ✓ ett projekt har utifrån Äldre- och omsorgsnämndens initiativ startats på SÄBO Björkgården. Syftet är att sänka sjuktagen och underlätta rekrytering genom att samtliga tillsvidareanställda medarbetare har en sänkning av veckoarbetstiden. Vid första mättillfället av korttidsfrånvaron 2024 ses en minskning.

Projektet kommer att slutredovisas för Äldre- och omsorgsnämnden i slutet av 2024.

- ✓ HR är behjälpliga till att ta fram samlad information kring vad som gäller kring arbetsförmågebedömning och möjlighet att söka ersättning för att genomföra dem. HR stöttar enhetschefer i kontakten med Avonova vår företagshälsovård.
- ✓ HR tar ut statistik på de som varit långtidssjukskrivna över ett år och tar kontakt med ansvarig chef. Ser samtidigt över om något kan och behöver göras.

7.2 Minska anlitande av vikarier

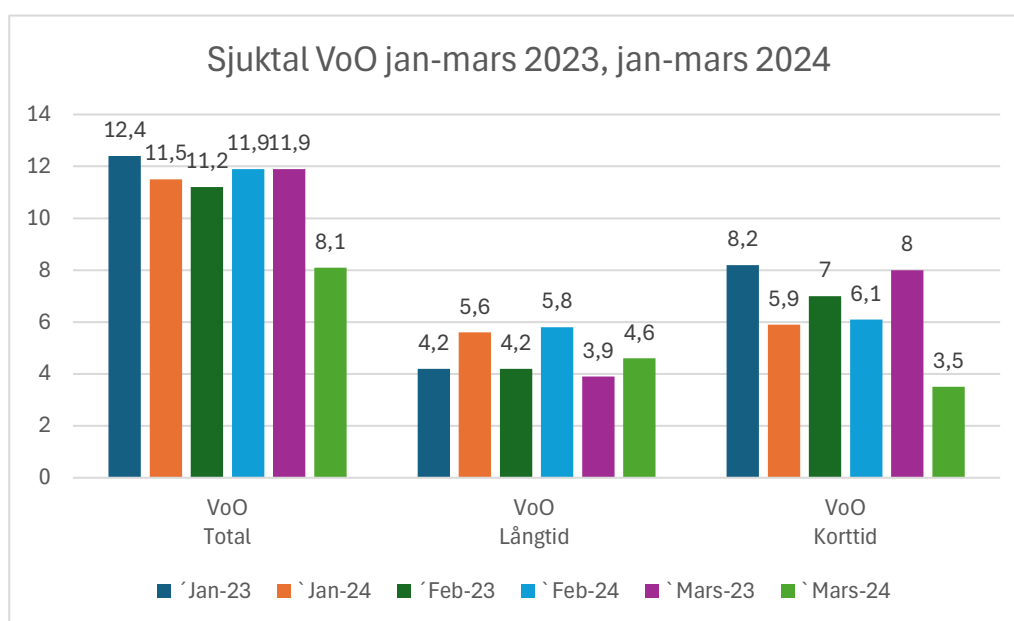
Att sjukfrånvaron inom äldreomsorgen är hög innebär att vikariekostnaderna är höga då den frånvarande medarbetaren i 9 av 10 fall ersätts för att klara verksamheten. För att, utifrån Äldre- och omsorgsnämndens beslut, kraftig kunna minska anlitandet av vikarier genomförs följande åtgärder på Vård- och omsorgskontoret:

- ✓ kraftig minskning av vikarietillsättning vid frånvaro dag 1 och 2 där så är möjligt i verksamheterna. Åtgärden förstärktes från den 1 april 2024.
- ✓ individuella bedömningar vid varje vikarietillsättning med syfte att se om arbetspasset kan kortas ner.
- ✓ inför sommaren anpassa scheman för att minska behovet av vikarietimmrar.
- ✓ följer upp nyckeltal i ekonomisk månadsuppföljning.

7.3 Utfall sjukfrånvaro och vikariekostnader

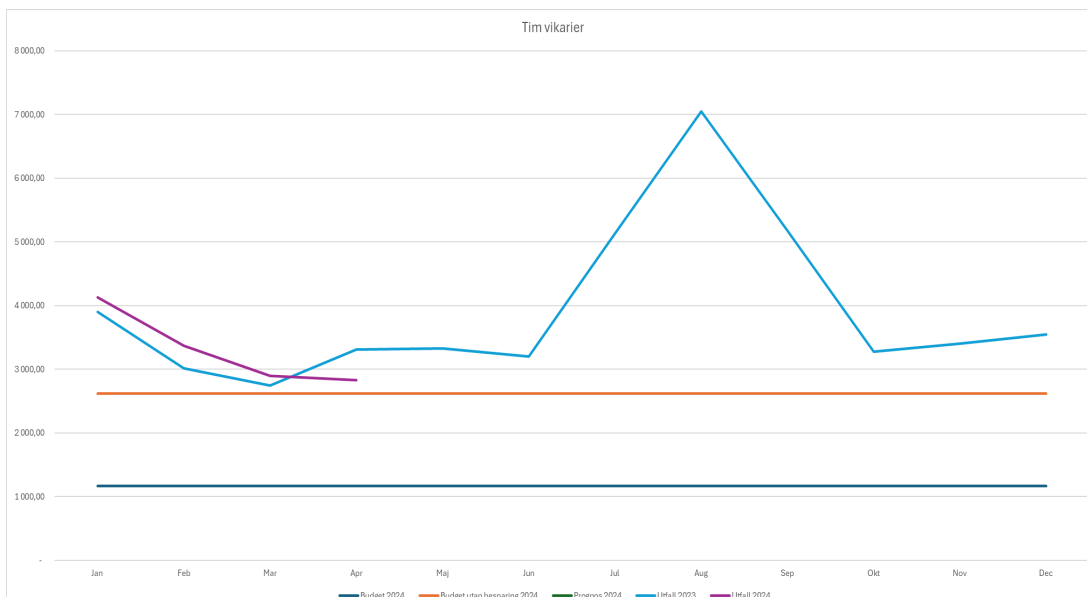
I januari 2023 var sjuktalet totalt för Vård- och omsorgskontoret 12,4 %. I januari 2024 var total sjukfrånvaro för hela Vård- och omsorgskontoret 11,5 % vilket är en sänkning. Januari 2024 är långtidssjukfrånvaron nästan 50% (48,6%) av den totala sjukfrånvaron. Det betyder att långtidssjukfrånvaron är 5,6 % och korttidssjukfrånvaron är 5,9 %. I jämförelse med 2023 så var den totala sjukfrånvaron i januari 12,4% och korttidssjukfrånvaron 8,2 %. Det var alltså betydligt högre korttidssjukfrånvaro i januari 2023 än i januari 2024, se diagram nedan.

Observera att siffrorna för mars månad 2024 endast är preliminär då statistik för mars tas fram ur systemet efter 10 maj för att säkerställa att alla sjukskrivningar är registrerade. Se

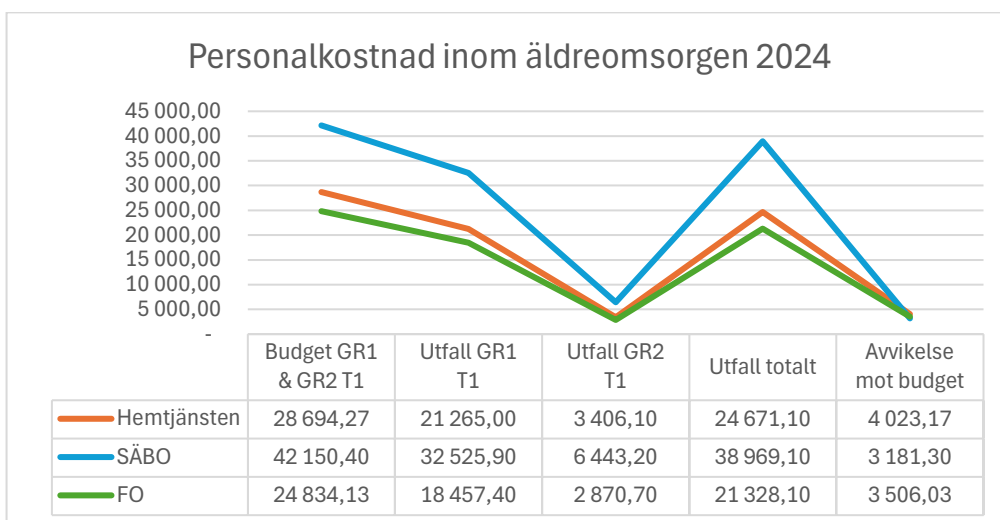
Figur 3 Sjuktalet för Vård- och omsorgskontoret januari till mars 2023 samt 2024, jämförelse fördelat på total, långtidssjukskrivning samt korttidssjukskrivning

Tittar man på kostnader för vikarier är kostnaden för tertial 1 2024 högre än tertial 1 2023. Kostnaden 2023 var 12 976 300 kr jämfört med 2024 då kostnaden var 13 223 800. Från april 2024 sjunker kostnaderna jämfört med april 2023 med 481 800 kronor. Ett led i det är de åtgärder som påbörjades i januari 2024 och som ytterligare skärpts från 1 april 2024 som innebär minskning av vikarietillsättning vid frånvaro dag 1 och 2 där så är möjligt i verksamheterna. Arbetet med den minskade vikarietillsättningen fortsätter och kostnaderna följs månadsvis.

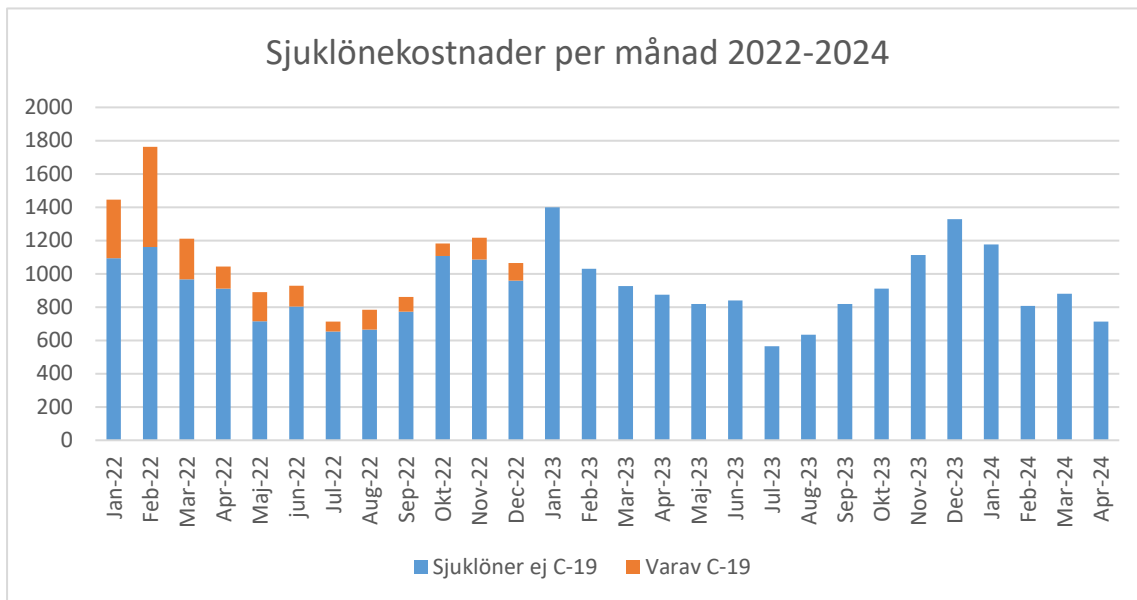
Figur 4 Kostnader timvikarier inom Äldre- och omsorgsnämndens verksamhetsområde

Anledning till att kostnaderna för vikarier tertial 1 2024 är högre än tertial 1 2023 är att den totala kostnaden för medarbetare inom äldreomsorgen 2024 är lägre än budgeterat. Det fanns under tertial 1 fler vakanata tjänster som bemannats med timvikarier för att verksamheterna ska klara sitt uppdrag. Den totala avvikelserna mot budget innebär att kostnaderna är 10 710 500 kronor lägre än budgeterat. Det överskott som finns ska täcka kostnader för sommarvikarier samt uppnå beslutade besparingsåtgärder.

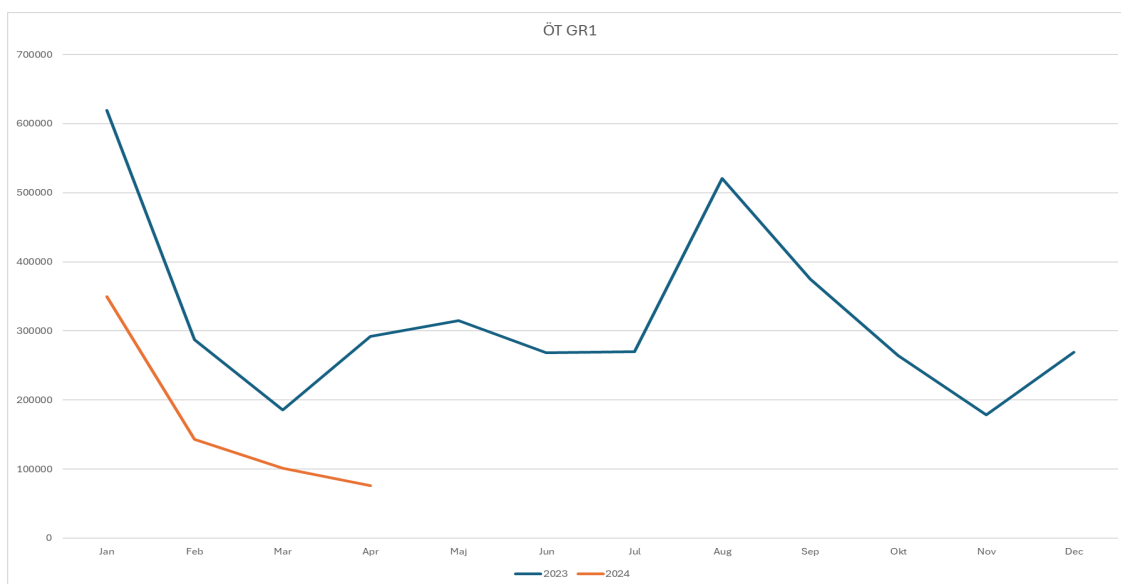
Figur 5 Utfall personalkostnader. GR1 avser tillsvidareanställda, GR 2 avser timanställda

Gällande sjuklönekostnader så sjunker de under perioden januari till april 2024 jämför med kostnaden för samma period 2023. Totalt för tertial 1 har den sjunkit med cirka 655 000 kronor. Se diagram nedan. Utifrån arbetet som pågår med sjukfrånvaro förväntas sjuklönekostnaderna fortsatt minska under året.

Figur 6 Sjuklönekostnad 2021–2022, tom december 2022 ingår IFO

Kostnader för medarbetares övertid har tagits fram. Jämfört med år 2023 har en minskning hittills skett över hela år 2024, totalt innebär minskning en kostnad för 2024 som är cirka 713 400 kronor lägre än 2023 under samma period. Det innebär att ordinarie medarbetare beordras ut i övertid i lägre utsträckning än tidigare trots att en minskning av vikarieanvändandet. Se diagram nedan.

Figur 7 Övertidskostnader 2023 samt 2024 Äldre- och omsorgsnämnden

8 KORTA TIDERNÄ FÖR IORDNINGSTÄLLANDE AV LOKALER FÖR ÄONS VERKSAMHETER

Att enklare bostadsanpassning i medborgares egna boenden kan ta lång tid att genomföra innebär att individer inte kan skrivas ut från Korttidsenheten. Det i sin tur innebär i vissa fall att individer som är medicinskt utskrivningsklara från Regionen blir kvar inom den slutna vården. Likaså behöver en snabbare process när en lägenhet inom SÄBO blir ledig så att besiktning samt renovering går fortare och lägenheten inte står tom samtidigt som det är kö till lägenheterna. Äldre- och omsorgsnämnden beslutade 21 mars 2023 på nämnd att hemställa till Kommunstyrelsen om att säkerställa att kraftigt korta tiden för iordningställande av lokaler, åtgärderna ska genomföras tillsammans med Fastighetsenheten.

8.1 Bostadsanpassning

För att få mer information om hur bostadsanpassningen fungerar har enhetschef för Rehabteamet varit delaktig i frågan. Nedan följer en beskrivning av nuläget.

Att personer blir kvar länge på korttidsplats i väntan på bostadsanpassning sker i enstaka undantagsfall, då utifrån specifika behov och förutsättningar i den enskildes bostad. I de allra flesta fall bedöms den enskilde kunna gå hem från korttids med hjälpmedel samt insatser från hemtjänst i väntan på bostadsanpassning. Upplevelsen från arbetsterapeut och fysioterapeut på korttids är att biståndshandläggare trots Rehabteamets bedömning ändå beviljar ett förlängt korttidsbeslut.

En faktor som gör att det tar längre tid i bostadsanpassnings processen har upplevts vara Salabostäder. De behöver som fastighetsägare godkänna sökt bostadsanpassning innan ansökan kan gå vidare till handläggare. Dialog har förts med Salabostäder, som meddelat att de prioriterar att skriva på och skicka vidare bostadsanpassningsansökningar som inkommer till dem, snarast möjligt, oftast samma dag de inkommer till dem.

En annan del är den handläggning och myndighetsutövning som Samhällsbyggnadskontoret ansvarar för. Idag läggs mycket administrativ tid på handläggning av så kallade "enklare" bostadsanpassnings ärenden som till exempel spisvakt, stödhandtag i dusch eller tröskelborttagning. För att den enskilde ska få bostadsanpassningsbidrag beviljat krävs ett medicinskt intyg som styrker behovet av bostadsanpassning utifrån en funktionsnedsättning, utfärdat av legitimerad personal. För att utfärda sådant intyg krävs kännedom om den enskilde, samt undersökning och bedömning vid hembesök. Detta görs vanligtvis av kommunens arbetsterapeuter. Efter att intyg utfärdats ska den enskilde fylla i

och skicka in ansökan om bostadsanpassningsbidrag, vilket därefter ska handläggas av medarbetare på Byggenheten.

När det gäller äldre personer som själva eller där närstående känner oro för att den enskilde ska falla i hemmet eller glömma spisen på, borde det rimligen inte krävas en bedömning och medicinskt utlåtande av hälso- och sjukvårdspersonal, för att den enskilde ska beviljas bostadsanpassningsbidrag. Frågan gällande förenklad handläggning har diskuterats med bostadsanpassningshandläggare samt enhetschef på Byggenheten vid fler tillfällen under 2023 och 2024. Svaret som lämnats är att förenklad handläggning inte bedöms vara möjlig utifrån gällande lagstiftning, Boverkets föreskrifter om bostadsanpassningsbidrag 2 §.

Enhetschefen för Rehabteamet har också varit i kontakt med kommunjurist i frågan. Utifrån formuleringen i Boverkets föreskrift kan det finnas möjlighet att ändra riktlinjerna med kravet på intyg, eventuella ändringar av riktlinjer får dock inte göras på bekostnad av rättssäkerheten. För att kunna bedöma om det är påkallat med en ändring så behöver frågan utredas mer ingående och omvärldsbevakning med andra kommuner som idag tillämpar förenklad handläggning behöver genomföras. För att ändringar av arbetssätt ska kunna ske behövs beslut fattas av Bygg- och miljönämnden gällande riktlinje för bostadsanpassningsbidrag.

8.2 Korta tiden för iordningsställande av lokaler för ÄONs verksamheter

När en lägenhet blir ledig inom SÄBO uppstår ofta en väntetid då Fastighetsenheten ska besikta och i vissa fall renovera lägenheterna. I vissa fall kan en renovering ta flera månader och innebär kostnader för tomhyror, att individer inte kan flytta från Korttidsenheten. Behovet finns av en bättre process där det går fortare att genomföra besiktningar och renoveringar då det i annat fall ökar våra kostnader inom Vård- och omsorgskontoret.

Verksamhetschef för SÄBO och HSL har haft möte med chefen för Tekniska kontoret. För att kunna korta tiderna har följande överenskommit:

- ✓ I samråd med Tekniska kontoret upprättas en servicedeklaration. Vid flytt från särskilt boende och behov av ytskikts renovering ska det ske inom två veckor. Förutsätter att Fastighetsenheten får meddelande och åtkomst att besiktiga lägenheten så fort som möjligt.
- ✓ Om lägenheten kräver större renoveringsinsatser, så som exempelvis omfattande våtrumsrenoveringar, så återkommer Fastighetsenheten inom en vecka efter besiktning med en tidsplan för renovering, behövs expertutlåtanden kan tidsplanen dröja och då kommuniceras detta.

Renoveringen kan ta mellan fyra till åtta veckor beroende på omfattning och komplexitet.

- ✓ Kostnaden för den tomställda lägenheten står Fastighetsenheten för förutsatt att det är normalt slitage. Vid skador orsakade av den boende, till exempel cigaretttrök, ska den boende stå för hyreskostnad och renoveringskostnader. Hyreslagen reglerar ovan men kontrakten behöver på sikt bli tydligare.
- ✓ Om verksamheten har egna önskemål gällande renovering och eller ombyggnation med mer som ska utföras så belastar den tiden av utebliven hyra verksamheten.

Åtgärder som inte gjorts inom avtalad tid hanteras som avvikelser.

För att skyndsamt kunna erbjuda individer med biståndsbeslut om boende på SÄBO en plats så kommer uppsägningstiden på SÄBO:s lägenheter kortas från en månad till två veckor i kontrakten. I befintliga hyreskontrakt för SÄBO är tiden för uppsägning och flytt från boendet i dagsläget en månad. Från den 1 juni 2024 kommer utflyttstiden att ändras till två veckor.

Delrapport på arbetet med besparingar enligt nämndbeslut 2024-03-21
Vård och omsorg

ANTAGEN | 2017-01-01 | DIARIENUMMER [Diarienummer] | REVIDERAD | [Reviderad] | DIARIENUMMER _____

SALA KOMMUN

Växel: 0224-74 70 00 | E-post: vardomsorg@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

Vård och omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

Äldre- och omsorgsnämnden

MISSIV

ÄON Statistikrapport – Ej verkställda beslut, kvartal 1, 2024

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Bilagd till Äldre- och omsorgsnämnden Intern statistikrapport, kvartal 1, 2024, gällande ej verkställda beslut, i syfte att rapportera uppföljningen till Kommunfullmäktige om Äldre- och omsorgsnämndens verksamhetens arbete.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Äldre- och omsorgsnämnden föreslås besluta,

att informationen noteras och rapporten överlämnas till Kommunfullmäktige för kännedom.

Ingrid Strandman
Socialchef

Bilagor:

- 1 ÄON statistikrapport– ej verkställda beslut kv 1, 2024

Vård och omsorg

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Vård och omsorg

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Intern statistikrapport jml 16 kap § 6 h SoL, samt 28 f och 28 g § LSS, gällande Ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § SoL samt 9 § LSS.

Kvartal 1, 2024

Äldre- och omsorgsnämnden

	Typ av bistånd:	Besluts- datum:	Antal rapporter:	Man/ Kvinna:	Verkställt/avslutat på annat sätt, datum:
1	Bostad för vuxna - gruppboende 9§9 LSS FUNK	2021-11-29	8	K	
2	Bostad för vuxna - gruppboende 9§9 LSS FUNK	2022-06-23	6	K	
3	Bostad för vuxna - serviceboende 9§9 LSS FUNK	2023-07-21	2	M	
4	Kontaktperson 9§4 LSS FUNK	2022-05-03	2	M	Verkställt 2024-02-08
5	Kontaktperson 9§4 LSS FUNK	2023-12-01	1	K	
6	Kontaktperson 9§4 LSS FUNK	2022-02-23	1	K	Verkställt 2024-01-03
7	Avlösarservice i hemmet 9§5 LSS FUNK	2023-04-03	2	M	Avslut 2024-04-03
8	Korttidsvistelse - stödfamilj 9§6 LSS FUNK	2023-12-18	1	K	Verkställt 2024-03-21
9	Daglig verksamhet 9§10 LSS FUNK	2023-11-24	1	M	
10	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2022-08-30	6	K	
11	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2022-12-02	5	M	
12	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-01-10	5	K	
13	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-02-15	4	K	Verkställt 2024-03-13
14	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-02-20	4	K	Verkställt 2024-03-18
15	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-03-20	4	M	
16	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-03-24	4	K	
17	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-05-29	3	M	Verkställt 2024-04-08
18	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-05-30	3	K	Verkställt 2024-01-29
19	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-05-30	3	K	
20	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-06-07	3	M	Verkställt 2024-03-14

	Typ av bistånd:	Besluts- datum:	Antal rapporter:	Man/ Kvinna:	Verkställt/avslutat på annat sätt, datum:
21	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-06-07	3	K	
22	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-07-06	2	K	
23	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-08-03	2	K	
24	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-09-11	2	K	
25	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-10-18	1	M	
26	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-11-08	1	M	
27	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-11-14	1	K	
28	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-11-28	1	K	
29	Vård och omsorgsboende SoL ÄO	2023-12-22	1	K	

Vård och omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

Äldre- och omsorgsnämnden

MISSIV

Synpunkter, klagomål och förslag tertial 1, 2024

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Genom att lämna synpunkter och klagomål har medborgare möjlighet att bidra till utvecklingen av kommunens verksamheter. Utifrån perspektivet av en lärande organisation är det viktigt att synpunkter och klagomål behandlas på ett sätt som kan komma verksamheterna till gagn.

Under tertial 1, 2024 har 7 synpunkter, klagomål och förslag inkommit till Vård och Omsorg.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Äldre- och omsorgsnämnden föreslås besluta,

att godkänna Redovisning av synpunkter, klagomål och förslag tertial 1, 2024

Ingrid Strandman
Socialchef

Bilagor:

- 1 ÄON Sammanställning synpunkter, klagomål och förslag tertial 1, 2024

Vård och omsorg

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Vård och omsorg

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

VÅRD OCH OMSORG
Marie Svens
Registrator

Sammanställning av inkomna synpunkter och klagomål för ÄON tertial 1 (januari till april) 2024

Inkomna synpunkter och/eller klagomål kan innehålla många olika kategorier vilket redovisas nedan fördelat på verksamhetsområden inom Äldre- och omsorgsnämnden.

Jämförande sammanställning tertial 1 för 2022 och 2023

Tidsperiod	Särskilt boende	Hemtjänst	LSS	Hälso- och sjukvård	Totalt
Tertial 1 2024	1		5	1	7
Tertial 1 2023	2	2	5	1	10

Sammanställning av vilka kategorier synpunkterna handlar om för tertial 1 2024

Kategori:	Särskilt boende	Hemtjänst	LSS	Hälso- och sjukvård
Bemötande				
Information				
Omvårdnad	1		2	1
Personal				
Handläggning				
Trygghetslarm				
Mat				
Annat			3	
Covid-19				

Samtliga synpunkter tertial 1 2024

Ankomstsätt	Epost
Diarienummer	2024/23
Område	Funktionshinder
Verksamhet	LSS-boende
Kategori	Omvårdnad
Kommentar	Anhöriga har synpunkter på att det är bristande hygien och ordning i den boendes lägenhet gällande kök och badrum med mera.
Åtgärd	Efter synpunkter tog enhetschef upp med den boende hur den vill ha det i sin lägenhet och kom fram till att hen vill ha hjälp vissa dagar men andra inte. Personal påminner personen om att torka av ytor. Enhetschef har ett uppföljande samtal med anhörig som tycker att det har blivit renare och ärendet avslutas.

Ankomstsätt	E-post
Diarienummer	2024/57
Område	Äldreomsorg
Verksamhet	Särskilt boende för äldre
Kategori	Omvårdnad
Kommentar	Anhöriga har flera synpunkter gällande boendet. Det handlar om träning, sjukhusbesök, promenader, TV-utbud, städning, fakturor, försvunna föremål, placering av larm och användandet av hjälpmedel, avsaknad av information om kontaktpersoner,
Åtgärd	Enhetschef har kontaktat anhöriga och svarat på alla synpunkter och beskrivit åtgärder och förändringar av rutiner för att kunna rätta till problemen som uppstått. Enhetschef vill även boka ett möte med anhöriga, den boende samt kontaktpersonerna.

Ankomstsätt	Epost
Diarienummer	2024/79
Område	Funktionshinder
Verksamhet	LSS-boende
Kategori	Omvårdnad
Kommentar	Person som bor på LSS-boende har synpunkter på att hen inte får rätt inkontinensskydd, utan har fått en sort som inte fungerar bra. Personen har påtalat problemet men inget har hänt så hen har fått köpa rätt sort själv.
Åtgärd	Enhetschef har hanterat ärendet och haft kontakt med personen.

Ankomstsätt	Synpunktsblankett
Diarienummer	ÄON 2024/123
Område	Funktionshinder
Verksamhet	LSS-boende
Kategori	Annat
Kommentar	Boende som har synpunkter på att annan person på boende för oväsen.
Åtgärd	Enhetschef har utrett ärendet. Alla som lämnat synpunkter kommer att få ett enskilt samtal om orsaker och åtgärder för att begränsa att det händer igen. En dörr till trapphus har stängts. Situationen har förbättrats.

Ankomstsätt	Synpunktsblankett
Diarienummer	ÄON 2024/124
Område	Funktionshinder
Verksamhet	LSS-boende
Kategori	Annat
Kommentar	Boende som har synpunkter på att annan person på boende för oväsen och att hen är rädd för den personen och tycker att denne är våldsam och hotfull.
Åtgärd	Enhetschef har utrett ärendet. Alla som lämnat synpunkter kommer att få ett enskilt samtal om orsaker och åtgärder för att begränsa att det händer igen. En dörr till trapphus har stängts. Situationen har förbättrats.

Ankomstsätt	Synpunktsblankett
Diarienummer	ÄON 2024/125
Område	Funktionshinder
Verksamhet	LSS-boende
Kategori	Annat
Kommentar	Boende som har synpunkter på att annan person på boende för oväsen.
Åtgärd	Enhetschef har utrett ärendet. Alla som lämnat synpunkter kommer att få ett enskilt samtal om orsaker och åtgärder för att begränsa att det händer igen. En dörr till trapphus har stängts. Situationen har förbättrats.

Ankomstsätt	Epost
Diarienummer	ÄON 2024/127
Område	Äldreomsorg
Verksamhet	Hälso- och sjukvård
Kategori	Omvårdnad
Kommentar	Anhöriga har synpunkter i ärende gällande person med demenssjukdom
Åtgärd	Handläggning har påbörjats i ärendet.

Vård och omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

Äldre- och omsorgsnämnden

MISSIV

OPI-höjning 2024, avtalat pris för hemtjänstinsatser enligt LOV i Sala kommun

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Ersättning till utförare för LOV-insatser ska, enligt avtal och beslut i Kommunfullmäktige, justeras årsvis med omsorgsprisindex (OPI) som publiceras av Sveriges Kommuner och Regioner.

Det definitiva indexet för 2024 blev klart 2024-04-18 och beräknades till 5,0 %:

Benämning	2021	2022	2023	2024
Tätort	401:-	409:-	428:-	449:-
Landsbygd	431:-	439:-	459:-	482:-

Ersättningsnivån som kommer att gälla under 2024 för LOV-utförare i Sala kommun.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Äldre- och omsorgsnämnden föreslås besluta,

att informationen noteras och läggs till handlingarna

Ingrid Strandman
Socialchef

Vård och omsorg

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Vård och omsorg

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.